

TMI

THE MIDDOS INITIATIVE

A CHARACTER DEVELOPMENT PROGRAM INSPIRED BY THE SEFER CHESHBON HANEFESH

כסלו

KISLEV

DECISIVENESS - חריצות

WELCOME TO TMI

IN A WORLD OF WAZE AND OTHER NAVIGATION APPS,

roadmaps seem outdated. Who would carry around a messy, folded, and bewildering picture of lines and colors when there is an easier, more accessible option right on your phone? Roadmaps include a myriad of crisscrossing lines most of which are not relevant for your journey or to get you to your specific destination. They have keys, pictures, and numbers that can be confusing and difficult to decipher. Roadmaps do not predict problems that may arise on the way to your destination. There are no traffic alerts and there are certainly no warnings of police cars that loom ahead. In all likelihood, most of you have probably never even held a roadmap.

The Torah is similar to a roadmap. It is a beautiful and intricate guide that marks points towards a relationship with, and emulation of, Hashem. Along the way, we are supposed to pick up values and integrate them into our lives. Inevitably, we get lost in all of the details and find it difficult to access them as we navigate toward the specific destination we are trying to reach.

Sometimes, we do not even look down at our roadmap. We wander aimlessly along the highways of our lives without paying attention to which way we should be going. We know that there is a destination and that we should be striving to get there, but we become distracted by the sights and the scenes along the way. How many people, if they were stopped in the street, would have answers to questions like: In what way are you working toward self-improvement? How are you trying to emulate Hashem today? Are you focused on taking steps for change? Are you mindful of your destination and how it should permeate every moment of your life?

Indeed, what are the steps to get us closer to Hashem? This may be too broad of a question with too many potential avenues to travel down. This is where Middah comes in. We need to work on one character trait at a time. The Torah teaches us how to do that, but sometimes it is hard to find the compass that will help us embark on the right journey.

Based on the book Cheshbon HaNefesh, we present a systematic approach to character development, a Waze to becoming a better person. We provide a method for thoughtful change and growth that we hope will yield personal and religious success. Each month we will be working on a different middah, with many different touch points to help inculcate the middah into our lives. This will include daily check-ins, weekly challenges, monthly contests, and more. Each participant will receive a journal with which to track their own personal progress. This will serve as your personal navigation app, throughout the month.

Fit for anyone at any stage in life, this program is structured to reinforce the importance and relevance of middos, while remaining a personalized journey of growth.

We all want to be better. Growth is magnified when it takes place as part of a larger community. Join a group in your own neighborhood, or participate in our global endeavor at

[NCSY.ORG/MIDDOS](https://ncsy.org/middos). Let's do this together.

For more information about TMI please contact Alexa Szegedi, alexa@ncsy.org, or Josh Fagin, fagin@ncsy.org

חדש בשל

DECISIVENESS - חריצות

Inspiring the Jewish Future

INTRODUCTION TO

CHARITZUS

IMAGINE YOURSELF AS A VISITOR IN A FOREIGN

land where no one knows who you are. This place shares none of the values and morals you believe in. Next, imagine your surroundings convincing you into something you knew was wrong. You are somewhat compelled to join in but you know you really shouldn't. You know what you are doing is wrong. Finally, imagine everyone in the entire world thought that you were wrong. But in your heart, you knew you were right. What would you do in any of these instances? Would you give in to the pressures? Or, would you be resolute in what you believe? Would you be a *charitz*, **חריץ**?

Big questions, we know. But don't worry: the Midda of *Charitzus* is in your blood. Our first forefather, Abraham believed in a God when no one else did, when everyone thought that he was crazy. But he stayed true. Yaakov went into the house of Lavan, a house of immense immorality but was able to remain a Jew. And if you are a kohen, you may have a double dose of this *charitzus* in your blood. From the onset, the tribe Levi stood up for what he believed in. Skip almost a thousand years and you still find the Maccabees, the priestly Kohanim, standing strong in the face of Hellenism. They stood strong even though they were the few and the feeble and the Greeks were the many and the strong.

This month we are returning to this Midda which is our heritage. We will work on the Midda of *Charitzus*, or resolution. It could be there were times in our history when we too would not need to toil and be diligent to try to find Hashem, like at the giving of the Torah, or earlier in the Garden of Eden when it was so clear what we were supposed to do and how to act. But life is not always just these moments of clarity.

It requires resolution. It requires us to be diligent and conscious day in and day out.

There are two elements to the Midda of Charitzus. On a micro level, exerting diligence and meticulousness in everything we do day to day. It is hard to be consistent. To constantly try to be on point and be on task. It is hard for us to choose productivity or meaning over watching another TV show. We need to work to be cognizant of who we are, who could we become, and what we have to do to get there.

But then, there is *Charitzus* on the macro level. This month we will try to be resolute on a larger scale, when we believe in something and choose to stand by it no matter what the cost. No matter what the social sacrifice, we stand by what we believe, and practice based on that belief. This month of Kislev, a time when we shine a little light to show us the way in the time of greatest darkness, is a reminder to us to remain consistent in this most trying darkness. It requires us to be conscientious in our work and school to remain on task and on point. Without this diligence, we cannot uphold the consistent service we owe to Hashem every single day.

TMI:

AT A GLANCE

ELUL
SEDER
ORDER

TISHREI
EMES
SINCERITY

CHESHVAN
SHTIKA
SILENCE

KISLEV
CHARITZTUS
DECISIVENESS

TEVET
ZERIZUS
INDUSTRIOUS

SHEVET
SAYLANUS
PATIENCE

ADAR
KAVOD
HONOR

NISSAN
MENUCHA
TRANQUILITY

IYAR
KIMUTZ
FRUGALITY

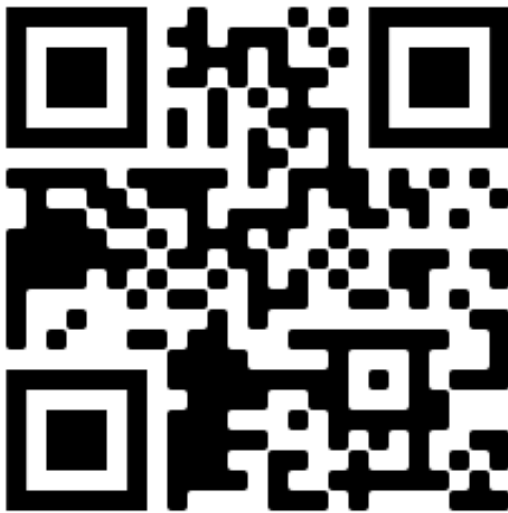
SIVAN
ANAVA
HUMILITY

TAMUZ
TZEDEK
JUSTICE

AV
NACHAS
GENTLENESS

MONTHLY CHALLENGE:

Submit a picture to show how Decisiveness
is present in your life this month

Scan QR code to upload.

OCTOBER-NOVEMBER 2022

KISLEV 5783

SUNDAY	MONDAY	TUESDAY	WEDNESDAY
27 November 3	28 November 4	29 November 5	30 November
4 December 10	5 December 11	6 December 12	7 December
11 December 17	12 December 18	13 December 19	14 December
18 December 24	19 December 25 Chanukah	20 December 26 Chanukah	21 December Chanukah

WEEKLY CHALLENGES

WEEK 1 Did I make one decision today?

WEEK 2 Did I speak up about any true feelings?

WEEK 3 Was I prepared to explain my behavior today?

WEEK 4 Did I accomplish my personal *avodah*?

WEDNESDAY	THURSDAY	FRIDAY	SHABBAT
		25 November 1	26 November Toldot 2
6	1 December 7	2 December 8	3 December Veyeitzei 9
13	8 December 14	9 December 15	10 December Vayishlach 16
20	15 December 21	16 December 22	17 December Vayeishev 23
27	22 December Chanukah 28	23 December Chanukah 29	24 December Chanukah Miketz 30

KISLEV 1 | NOVEMBER 25

FRIDAY

- ☐ Was I focused and decisive in my actions today?
- ☐ Did I make one decision today?

Feel free to journal
on these lines

High Stake Scenarios

A man shows up to your house asking for money
and looks underfed. How do you help him?

DAILY DOSE OF TORAH

DAY 1 The Gra (Proverbs 12:24) defines *Charitzus* as someone who is steadfast in his beliefs and actions in the ways of the Torah. How does this quality of decisiveness reflect itself in diligence and doing something with a certain fervor?

KISLEV 2 | NOVEMBER 26

SHABBOS

- ☐ Was I focused and decisive in my actions today?
  - ☐ Did I make one decision today?
-
-
-

High Stake Scenarios

You have 15 seconds to pack for a trip on a desert island. What do you pack? Clock starts now.

DAILY DOSE OF TORAH

DAY 2 The Jewish people are known as עמא פזיזא, the stubborn people. (Gemara Shabbos 88a). Sometimes this is used derogatorily. However, other times it is said as a praise, and something that Jews pride themselves on. How could the trait of being stubborn be viewed positively?

KISLEV 3 | NOVEMBER 27

SUNDAY

- ☐ Was I focused and decisive in my actions today?
- ☐ Did I make one decision today?

High Stake Scenarios

You're late for a Geometry test and have room in your backpack for a calculator or a protractor. Which do you take?

DAILY DOSE OF TORAH

DAY 3 There is a verse in the Torah that says when the Jewish People leave Egypt, a dog will not even move its tongue. The phrase it uses is **לא יחרץ בלכ**. Rav Hirsch explains the similar etymological wording and the connection between them. He writes (Shemos 11:7): “[the word] is borrowed from a term used to describe the actions of man: “Diligence” is the one who overcomes difficult situations. Why is this the way he defines diligence? What does diligence have to do with decisiveness?

KISLEV 4 | NOVEMBER 28

MONDAY

☐ Was I focused and decisive in my actions today?

☐ Did I make one decision today?

High Stake Scenarios

You realize a friend has stopped coming to the cafeteria for lunch. What do you do with this information?

DAILY DOSE OF TORAH

DAY 4 Our sages teach us that a righteous person is described as a strong wall. They use imagery, based on the verses in song of songs.

שיר השירים פרק ח פסוק ט - י

(ט) אִם-חֹמֶה הִיא נִבְנְהָ עָלֶיהָ טִירַת כֶּסֶף וְאִם-דֹּלֶת הִיא נִצּוֹר עָלֶיהָ לֹחַ אֲרָז:

If she be a wall, we will build upon it a silver battlement;

If she be a door, we will panel it in cedar.”

Our sages teach us that there are two types of Jews—some that are walls and some that are doors. What does that mean? The way they define the righteous person is that they are a חריץ. What is the connection between this and the idea of decisiveness?

KISLEV 5 | NOVEMBER 29

TUESDAY

- ☐ Was I focused and decisive in my actions today?
- ☐ Did I make one decision today?

High Stake Scenarios

You see a friend is about to start gossiping about another close friend. Do you say anything?

DAILY DOSE OF TORAH

DAY 5 “Go to the ant, lazy one; see it’s ways and become wise.” (Proverbs 6:6)

Part of our job in this world is to learn from everything around us. If there are ants, there is what we could learn from them and how we could translate that into a better service of God. What is the message we are supposed to learn from the ant? Why is that the message? And why specifically from an ant?

KISLEV 6 | NOVEMBER 30

WEDNESDAY

- ☐ Was I focused and decisive in my actions today?
- ☐ Did I make one decision today?

High Stake Scenarios

An intruder breaks into your home. What do you do?

DAILY DOSE OF TORAH

DAY 6 See above. How does the trait you discussed that personifies the ant lead to becoming wise like the end of the verse suggests?

KISLEV 7 | DECEMBER 1

THURSDAY

- ☐ Was I focused and decisive in my actions today?
- ☐ Did I make one decision today?

High Stake Scenarios

A friend has recently started caring about eating Kosher food, but you notice what their eating isn't Kosher. Do you react?

DAILY DOSE OF TORAH

DAY 7 Why do we need to have the midda of *Charitzus*? Can't we have faith that Hashem will help us? Why do we have to try so hard and still continue to be determined?

KISLEV 8 | DECEMBER 2

FRIDAY

- ☐ Was I focused and decisive in my actions today?
  - ☐ Did I make one decision today?
-
-
-

High Stake Scenarios

You find the latest air pods style lying in the aisle on a plane. What do you do?

DAILY DOSE OF TORAH

DAY 8 One sign of a great leader is their ability to lead with decisiveness. Why is this so integral to the success of a leader? Did Joshua live up to this call in the beginning of Sefer Yehoshua?

KISLEV 9 | DECEMBER 3

SHABBOS

- ☐ Was I focused and decisive in my actions today?
- ☐ Did I make one decision today?

High Stake Scenarios

You have one class spot left in your schedule. Do you enroll for an elective Jewish bible class or AP English?

DAILY DOSE OF TORAH

DAY 9 Rabbi Yitzchak Aramah (עקידת יצחק פרשת יתרו) (שער מה) says that we are supposed to learn the true definition of decisiveness from the moon – in its ability to become full from what it is lacking. However, there is also the second half of the month, when the moon gets smaller. How does this cycle, (the time when you become more immersed in darkness and still the moon tries to become full), teach us about decisiveness in a different way?

KISLEV 10 | DECEMBER 4

SUNDAY

- ☐ Was I focused and decisive in my actions today?
  - ☐ Did I speak up about any true feelings?
-
-
-

High Stake Scenarios

You're receiving an award at school and can bring a parent or a sibling. Who do you bring?

DAILY DOSE OF TORAH

DAY 10 King Shlomo built the first Temple. The Navi (Melachim I Chapter 6) goes into great detail to describe the resolution Shlomo displayed while it was built. How does this compare to the Navi in Chapter 7 the describes Shlomo built himself a home? What does this teach us about Shlomo and about our service to God in general?

KISLEV 11 | DECEMBER 5

MONDAY

- ☐ Was I focused and decisive in my actions today?
- ☐ Did I speak up about any true feelings?

High Stake Scenarios

You're on a run and pass a strange woman screaming for help. How do you react?

DAILY DOSE OF TORAH

DAY 11 The Netziv says that the secret to redemption is acting with resolution? Why would that be the case?

(העמק דבר פרשת ויצא ל:מ)

KISLEV 12 | DECEMBER 6

TUESDAY

- ☐ Was I focused and decisive in my actions today?
  - ☐ Did I speak up about any true feelings?
-
-
-

High Stake Scenarios

You're sitting in your parked car, look up, see someone standing in front of your car. What do you do?

DAILY DOSE OF TORAH

DAY 12 What if you are decisive for something meaningless? Is decisiveness only a positive trait to have if it is directed in the right direction? Does that still have value? In other words, is there inherent value to be decisiveness?

KISLEV 13 | DECEMBER 7

WEDNESDAY

- ☐ Was I focused and decisive in my actions today?
- ☐ Did I speak up about any true feelings?

High Stake Scenarios

You can choose the topic of your college admission essay. What topic do you choose to write about?

DAILY DOSE OF TORAH

DAY 13 There are those that explain that the reason why on Simchat Torah we finish the Torah by reading the words, “*Vezoat HaBracha*,” but then begin again with Bereshis is to show our resolution for the Torah. Why isn’t it enough to just show our charitzus when we finish the Torah that we also must begin again? What does this teach us about midda of charitzus?

KISLEV 14 | DECEMBER 8

THURSDAY

- ☐ Was I focused and decisive in my actions today?
  - ☐ Did I speak up about any true feelings?
-
-
-

High Stake Scenarios

You have 5 seconds to decide if you want to spend the summer in Israel with a young group or on campus taking college courses. What is your decision? Does your decision change if you have longer to consider?

DAILY DOSE OF TORAH

DAY 14 There are so many arduous steps to give a Kosher sacrifice in the *Mikdash*, perhaps more than any other Mitzvah. Why would those be necessary components when coming to sacrifice something to Hashem?

KISLEV 15 | DECEMBER 9

FRIDAY

- ☐ Was I focused and decisive in my actions today?
- ☐ Did I speak up about any true feelings?

High Stake Scenarios

A neighbor's package is left at your door. Do you call them to let them know or take it over yourself?

DAILY DOSE OF TORAH

DAY 15 Why, in general, is our intent for a given commandment not enough? Why can't we think the things we are supposed to think, internalize the messages we are supposed to internalize and move along? Why do we have to do such sometimes strange actions to go along with the ideas behind the commandments? What could be one reason for this?

KISLEV 16 | DECEMBER 10

SHABBOS

- ☐ Was I focused and decisive in my actions today?
  - ☐ Did I speak up about any true feelings?
-
-
-

High Stake Scenarios

You're exhausted from the week. You can choose to spend the weekend with friends or at home. What do you decide?

DAILY DOSE OF TORAH

DAY 16 The story of the Akeidah is a perplexing one for so many reasons. But one of them is the resolution that Avraham had to fulfill the word of God to the very tee no matter what the cost. What do you think this has to do with the conclusion of the story, when the angel says that "Now I know that you are God fearing"? What does one have to do with the other?

KISLEV 17 | DECEMBER 11

SUNDAY

- ☐ Was I focused and decisive in my actions today?
- ☐ Was I prepared to explain my behavior today?

High Stake Scenarios

Mid exam you notice the answers on the persons page next to you. What do you do next?

DAILY DOSE OF TORAH

DAY 17 The Gra (Mishlei 12:24) says that in order to be resolute, you need to have two more fundamental characteristics: *charifot*, or a certain harshness, and *oz*, a type of strength. Why are those two Middos needed in order to truly be resolute? What does that tell us about the definition of resolution?

KISLEV 18 | DECEMBER 12

MONDAY

- ☐ Was I focused and decisive in my actions today?
  - ☐ Was I prepared to explain my behavior today?
-
-
-

High Stake Scenarios

You give food to someone asking for money and they are upset. What do you do?

DAILY DOSE OF TORAH

DAY 18 Resolution is more than just action. It is the way we act that shows what we truly care about. When we are lax about a certain category or thing in our life we show it is not our priority, but aside from the intrinsic value of the characteristic of diligence, it also shows the world what is important to us. What do you want to show the world is important to you?

KISLEV 19 | DECEMBER 13

TUESDAY

- ☐ Was I focused and decisive in my actions today?
- ☐ Was I prepared to explain my behavior today?

High Stake Scenarios

You're driving and notice a stray dog in a very residential area. How do you respond?

DAILY DOSE OF TORAH

DAY 19 The Beis Halevi has an idea about the difference between the first tablets, which were broken by Moshe, with all of the oral Torah on it, and the second tablets, which didn't. He explains that the main difference was that before the sin, we did not need to have *charitzus* but now in order to learn we do. How could we understand this? Why is this true? Is this something that was a punishment or simply a new reality?

KISLEV 20 | DECEMBER 14

WEDNESDAY

- ☐ Was I focused and decisive in my actions today?
  - ☐ Was I prepared to explain my behavior today?
-
-
-

High Stake Scenarios

You're driving and notice a stray dog in a very residential area. How do you respond?

DAILY DOSE OF TORAH

DAY 20 This month we are speaking about the Midda of decisiveness. However, the need for this quality seems to only be a punishment after Adam and Eve sinned in Eden. Only after that does the verse say that we will forever have to work by the sweat of our brow. We will need to put in effort to survive. If it is so important, why wouldn't we have to display resolution in everything that we do before we sinned?

KISLEV 21 | DECEMBER 15

THURSDAY

- ☐ Was I focused and decisive in my actions today?
- ☐ Was I prepared to explain my behavior today?

High Stake Scenarios

Someone is having a hard time paying for their items at the store. Do you intervene? If so, how?

DAILY DOSE OF TORAH

DAY 21 Rav Kook and others have said that the only way to acquire a Torah mindset is through *Charitzus HaMachshava*. What does that mean and why would it be true?

KISLEV 22 | DECEMBER 16

FRIDAY

- ☐ Was I focused and decisive in my actions today?
  - ☐ Was I prepared to explain my behavior today?
-
-
-

High Stake Scenarios

You see two people get into a physical altercation next to you. Do you react?

DAILY DOSE OF TORAH

DAY 22 Similar to the previous idea, the Rambam, based off the Gemara explains that the only way one could remember Torah is only through a certain decisiveness that you have to have when learning it. Why is this true?

KISLEV 23 | DECEMBER 17

SHABBOS

- ☐ Was I focused and decisive in my actions today?
- ☐ Was I prepared to explain my behavior today?

High Stake Scenarios

With luck, a tree falls right after you pass it. What's your initial reaction? Does it change over the course of the next few hours?

DAILY DOSE OF TORAH

DAY 23 Sometimes because we put in so much dedication into something we forget that in the end it all comes from Hashem. If this is true, why do we need to have decisiveness and resolution in the first place?

KISLEV 24 | DECEMBER 18

SUNDAY

- ☐ Was I focused and decisive in my actions today?
  - ☐ Did I accomplish my personal *avodah*?
-
-
-

High Stake Scenarios

A friend is looking for a specific scholarship and is having trouble locating it. You find it and see the deadline is that day with enough time for you to apply. How do you manage this situation?

DAILY DOSE OF TORAH

DAY 24 The Mekor Baruch says that one of the names we give to a timeslot of learning is *the house of order because* it is the place we learn how to order our time with a sense of decisiveness. Why is this character trait so important that it is one of the main goals of what a yeshiva or Beis Medrash is trying to accomplish to the point where we call it after this trait?

KISLEV 25 | DECEMBER 19

MONDAY

- ☐ Was I focused and decisive in my actions today?
- ☐ Did I accomplish my personal *avodah*?

High Stake Scenarios

Blood makes you nervous, but you encounter someone who fell and needs help. What do you do?

DAILY DOSE OF TORAH

DAY 25 There are certain areas of Jewish law where the purpose of the law is not for the law itself but in order to safeguard other mandates. Additionally, many Rabbinic Mitzvot are just made in order to safeguard and ensure that we do not violate any Torah commandments. What does this tell us about the extent we need to go to in order to put in our due decisiveness in order to serve Hashem? What could we do to be more decisive?

KISLEV 26 | DECEMBER 20

TUESDAY

- ☐ Was I focused and decisive in my actions today?
  - ☐ Did I accomplish my personal *avodah*?
-
-
-

High Stake Scenarios

You are late for work one day because you overslept.
How do you choose to excuse yourself to your boss?

DAILY DOSE OF TORAH

DAY 26 There are many Holocaust survivors that lost faith in God because of the greatest tragedy in our Jewish History. However, there were others that remained faithful. This is the definition of a *charitz*. How could this help us in our own life as well? How can we use these righteous individuals as an example to our own lives.

KISLEV 27 | DECEMBER 21

WEDNESDAY

- ☐ Was I focused and decisive in my actions today?
  - ☐ Did I accomplish my personal *avodah*?
-
-
-

High Stake Scenarios

You disagree with the way a friend handled a situation. Do you say anything?

DAILY DOSE OF TORAH

DAY 27 One of the incredible miracles of the story of Chanukah is not just the supernatural occurrences. Rather, it is that there were a group of Jews, that in the face of the influence of Greek Hellenism, were able to remain Jewish and wanted to keep their faith. Their belief in God was worth fighting and dying for. Aside from inspiring for us, it must have also been inspiring for the Maccabees themselves to see that even when their faith was tested, they were able to overcome that test and keep their faith. It must have confirmed that they truly did have faith. How can we stand up for something we believe in? How do we show ourselves and others what we really believe in?

KISLEV 28 | DECEMBER 22

THURSDAY

- ☐ Was I focused and decisive in my actions today?
  - ☐ Did I accomplish my personal *avodah*?
-
-
-

High Stake Scenarios

You receive a scary message from some anonymous account on social media. Do you say anything to anyone?

DAILY DOSE OF TORAH

DAY 28 The story of Chanukah is associated with a specific verse in Song of Songs. We sing in the song Maoz Tzur that there was a miracle that was done with roses, *shoshanim*. The poet is clearly saying that the Maccabees are referred to as roses. In Song of Songs, we speak a lot about how a rose is special because it is surrounded by thorns. What does this tell us about the Maccabees? And why would they be called roses?

KISLEV 29 | DECEMBER 23

FRIDAY

- ☐ Was I focused and decisive in my actions today?
- ☐ Did I accomplish my personal *avodah*?

High Stake Scenarios

Your rideshare driver remains in the driveway for several minutes after you've gotten out. What do you do?

DAILY DOSE OF TORAH

DAY 29 During a long dark winter, it may be hard to remain consistent, inspired, and resolute in what we have to do. Many great Jewish thinkers point out that we light a candle during the darkest time of the year, smack in the middle of winter, when there is the most darkness and least amount of daytime. What could this light represent to us that could shine a light in this time of darkness?

KISLEV 30 | DECEMBER 24

SHABBOS

- ☐ Was I focused and decisive in my actions today?
  - ☐ Did I accomplish my personal *avodah*?
-
-
-

High Stake Scenarios

You disagree with the way your parents handled a situation with your friends parent. Do you say anything?

DAILY DOSE OF TORAH

DAY 30 The Maccabees went out of there way to try to find a pure jug of oil that still had the seal of the *Kohen Gadol* on it. They did this, according to the Chida, in order to make sure that the first time they would do one of the services in the *Mikdash* again, it would be done with the utmost purity and dedication. Why is this first time of sanctification so important to get right? How does this give us a hint into making sure that we remain resolute even after the excitement of a beginning?

ADDITIONAL READINGS

קונטרס חובת התלמידים

חברו

כבוד קדושת אדוננו מורנו ורבינו הה"צ בוצינא דנהורא חסידא
ופרישא פטרת ראשנו בנשיק וכו' כקש"ת

מוהר"ד קלונמוס קלמיש שליט"א

האבדק"ק פיאסעצנא בן כ"ק אדמו"ר הה"צ הקדוש איש
אלקי בנשיק וכו' כקש"ת מוהר"ר אלימלך זצוקללה"ה
האבדק"ק גראדזיסק בעפ"ח ספרי אמרי אלימלך
ודברי אלימלך. חתן כ"ק אדמו"ר הה"צ הקדוש איש אלקי
בנשיק וכו' כקש"ת מוהר"ר ירחמיאל משה זצוקללה"ה
האב"ד ופי"ם דק"ק קאזניץ זכותם יגן עלינו ועל כל ישראל
אמן.

יוצא לאור

על ידי ועד חסידי פיאסעצנא
ברשות הרב קלמן מנחם שפירא שליט"א
בן האדמו"ר רבי אלימלך שפירא זצ"ל
מפיאסעצנא גרודזיסק
סוקלוב 80 תל-אביב
טל. 03-5705891

פֶּרֶק רְבִיעִי

מַחֲלַת הַעֲצָלוּת וְהַתְּרַפוּת וְתִרּוּפָתָן

הַעֲצָלוּת הִיא הַמַּחֲלָה הַיּוֹתֵר מְזִיקָה וְהַיּוֹתֵר מְצוּיָה בְּנַעֲרִים, אֲבָל כְּמוֹ כָּל הַחֲסְרוֹנוֹת כֵּן גַּם הִיא שׁוֹנָה בֵּין נֶעֶר לְנֶעֶר. יֵשׁ נֶעֶר שֶׁהוּא עֹצֵל גָּמוּר, אוֹהֵב לִישׁוֹן הַרְבֵּה וּלְלֶכֶת בְּטֵל וְכָל עֲבוֹדָה עָלָיו לְמַשָּׂא, תְּרוּצִים שׁוֹנִים לוֹ עַל כָּל דָּבָר, כְּמוֹ שֶׁאֹמֵר הַפְּסוּק: אָמַר עֹצֵל שָׁחַל בְּדֶרֶךְ אָרִי בֵּין הַרְחוּבוֹת (מְשָׁלִי כ"ו י"ג) תָּמִיד הוּא צָדִיק בְּעֵינָיו בֵּינּוֹן שְׁמָלָא תְרוּצִים הוּא, וּבְכָל אִישׁ גָּדוֹל מִמֶּנּוּ וְעוֹבֵד, הוּא מוֹצֵא תָּמִיד חֲסְרוֹנוֹת, כְּדִי לִישֹׁר אֶת עֲצָמוֹ בְּלִבּוֹ, וְלֹא יִתְבַּיֵּשׁ וְלֹא יִתְקַנָּא בָּהֶם עַל שְׁאִינוֹ עוֹבֵד בְּעֲבוֹדָתָם. וְאִם מִתְחַזֵּק לַפְּעָמִים וּמִתְאַמֵּץ לַעֲבֹד, עַד מֵהֵרָה יִלְאֶה, רַק שְׁבוּעַ אוֹ שְׁבוּעִים מִן הַתַּחֲלִית הַזֶּמֶן שֶׁל הַחֶרֶף אוֹ הַקִּיץ לוֹמֵד הוּא בְּהַתְמַדָּה וְלֹא יוֹתֵר. וְאִם חֹס וְשָׁלוֹם יֵשׁ בָּהּ מִדָּה רְעָה זֶה עֶקֶר נָא אוֹתָהּ עַד מֵהֵרָה, עֶקֶר וְשֹׁרֵשׁ אַחֲרֶיהָ, מְאוּסָה וּבְזוּיָה הִיא, וּבְרָקָב בְּעֲצָמוֹת אֶת הַפֶּל הִיא מְכַלָּה.

עֲגָה נָא לִי בַּחֲוֹר עֹצֵל, בְּמָה יָפָה כְּחָף מְכָל הָעוֹלָם, הַשָּׁמַשׁ וְהַיָּרֵחַ עוֹבְדִים אֶת עֲבוֹדָתָם בְּלִי הַפְּסֵק, אֵף אֶת הָאָרֶץ חוֹרְשִׁים מְשַׁדְּדִים וְזֹרְעִים, וְהִיא אֶת כְּחָה וּלְשָׁדָה נּוֹחֶנֶת בְּעֲבוֹדָתָה שֶׁפָּקֵד ה' עָלֶיהָ לְצַמֵּחַ וּלְגַדֵּל.

השור, הסוס וכל בהמה, כלם בכל כחותיהם עובדים ורק
 הבריות המזיקות וחיות הטורפות הן ההולכות בטל, ורק
 לטורף ולדרס זה את זה יתאוו, ולמה זה תהיה אתה כאחד
 מהם ללכת בטל. ראה נא, חכמינו זכרונם לברכה בכל
 עבודתם הגדולה שעבדו במסירת הנפש עוד הוסיפו
 לעורר את עצמם ולקחת מוסר מן העולם, ורבי אליעזר
 שממיו הקדים הוא לבוא לבית המדרש קדם שבאו שאר
 הרבנן והתלמידים ואחר לצאת אחר שבכר יצאו כלם,
 ומכל מקום פעם אחת ראה בבקר שמוציאי הזבל והמבן
 ועובדי השדות השכימו לו לעבודתם, בכר יסר את עצמו
 לאמר: הם לעבודתם ההדיוטית כל כך משכימים ואני
 בעבודתי את ה' למה זה אחרתי היום (מדרש שיר השירים א)
 והתבונן נא גם אתה, הפנאי עובד בכל היום על גפי
 מרומי הבגדנים במסירות הנפש, האפר עובד את אדמתו
 בזעת אפו, וכמה זיע וכח מאבד אביך עד שמוצא את
 פרנסתו גם בשבילה, כל בני האדם עובדים, זה בראשו
 וזה באבריו וכלם בעבודה את כל גופם מפרכים, ואתה
 תלך בטל, למה זה יקללך השמים והארץ וקרא זה אל
 זה לאמר: ראה נא, אנחנו וכל צאצאינו, כפי אשר
 הפקידנו אלקינו אדונינו ובראנו לעשות ולעבד, כלנו
 עובדים, והבחור הזה מתעצל ועל כלנו מתגאה ללכת
 בטל.

אבל אף אם לא נלקית במחלה הגרועה מחלת העצלות,
 וגם לא נזחמו גופך ונפשך בזהם הבטלה, עוד

אינך חפשי מלבקש ומלנקות ממך גם את אבק רקב העצלות, אשר התרפות שמו, ואם אינה מסכנת פהעצלות, מפל מקום גם היא אם תאחז באיש, להוציא מקרבו את אשר יכול להוציא תפריעהו, ואת הדרך העולה בית אל מלעלות תעכבהו. זכר נא שהתורה משמים נתנה, ולהיות ישראל לומד התורה ועובד ה', עליה לצל כנפי שדי היא, ורק על ידי עבודה התחזקות והתאמצות כל כחי הגוף והנפש יכולים להגיע אליה.

כף עבודה לפי צרך הדרך הנקנה נמדדת, ודברים זולים ופשטותים כמעט בלי עבודה נקנים, ודברים יקרים מהם, ביותר עבודה קונים אותם, וללמד תורה ולחסות בצל קדשו רק בעבודה קשה יכולים להגיע. לא בעבודה שהיא קשה וגדולה מן יכלת האדם, כי ה' יתברך לא נתן לנו עבודה למעלה מכוחותינו ויכלתנו, רק שצרכים להתאמץ ולהתחזק בה, לא לעבד בלבד בשעה שבאה עבודה לידו, רק להיות איש עובד בעצם ולא מתרפה, ושלמה המלך אומר: גם מתרפה במלאכתו אה הוא לבצע משחית (משלי י"ח ט') העצל אינו רוצה לעבד לגמרי והוא הבעל משחית. והמתרפה עושה הוא בשעה שבאה דבר עשיה לפניו, אבל הוא בעצמו אינו איש עובד, נרדם הוא בעבודתו, מאריך בה ללא צורך ורוצה רק בשטחיות, לא יתאמץ ולא יתעמק, והחרוץ שהוא בעצמו איש עובד, מבקש הוא את העבודה, מפני שאי אפשר לו ללכת בטל, וקשנאנס ועבר עליו איזה שעות ומפל שפן יום שלם בלי

חובת התלמידים

עבודה, נמאס הוא בעיני עצמו ומביט על עצמו כעל איש מזהם, העבודה היא חיותו ותענוגו, מעבודה קלה לא ישבע ובשטחיות לא יסקיט את נפשו השואפת לעבד. זריז ועובד שמח ומעמיק, וכזרם מים אשר בעפובו מתרגז, ובשטן לו, עוד כחו מתגבר לשפר ולשטף, כן גם הוא על כל מניעה מתחזק וכל עפוב רק את שאיפתו מרגיז לשטף ולעבד.

והנה אף שמחלת העצלות יותר גרועה היא מן ההתרפות, מפל מקום יקשה יותר לרפא את המתרפה מאשר את העצל. כלומר, נער העצל אם רק ירצה יש לו יותר אמצעים להרחיק מעצמו את מדת העצלות מאשר מדת ההתרפות. כי בעודו בישיבה גם אביו גם המלמד יעמיסו עליו עבודה, מכרח הוא להשכים בבקר ולבוא בזמן הקבוע לישיבה, מכרח הוא ללמד סכום בזה וקזה בכל שבוע, וכדומה, ועל ידי זה יכול הוא להתרגל שלא להתעצל גם כשיגדל. מה שאין כן המתרפה, אם הוא בעצם מתרפה או שהיתה בו מדת העצלות ורחקה ממנו ונשאר בהתרפות, קשה לו להטהר ממנה, כי גם כשמשכים גם כשעובד, הכל היא בהתרפות ושטחיות, הן בלמודו והן בכל שאר מיני עבודה. כשפא לגרש איזה מדה רעה מקרבו לא ידקדק לשרש אחריה ולתקנה בכל תקונייה, בתפלה לא יתאמץ לכונן פרוש המלות, כי רק בשטחיות ובקלות רוצה הוא, ונוח לו יותר להרהר בשטותים מאשר לצמצם את מחו ולבן לכונן את הדברים שמדבר לפני אדון עולם.

לָכֵן בַּחֹר יִשְׂרָאֵל, אִם חָס אֶתָּה עַל עֲצָמָךְ וְעַל שְׁנוֹת יָמֶיךָ
חַיִּיךָ עַד זְקֵנָה וְשִׁיבָה, גֵּרַשׁ אֶת הָעֲצָלוּת מִמֶּךָ,
וְשֵׁרשׁ אַחֵר רָקֵב הַהִתְרַפּוּת לְהַשְׁמִידָה מִקֶּרְבְּךָ, זָרַז אֶת
עֲצָמָךְ וְהָיָה חֲרוּץ, לֹא שֶׁתִּתְחַפֵּז בְּכָל מַעֲשֶׂיךָ כְּאוֹתָם
נִמְהָרִי לֵב, כִּי גַם בְּכָל הַתְּחַפּוּזוֹתֵם מִתְרַפִּים הֵם, וְעַל פִּי רַב
כָּל מַעֲשֵׂיהֶם בְּשִׁטְחִיּוֹת, בְּלִי עֲבוּדָה עֲמָקָה שְׁכָל הַגּוּף
וְהַנֶּפֶשׁ יִשְׁתַּעֲבְדוּ לָהּ, הִיָּה מִתּוֹן אֲכָל חֲרוּץ מִתְאַמֵּץ וְזָרִיר.
וְכִיּוֹן שֶׁכָּבֵר אִמְרָנוּ לָךְ שֶׁעָקֵר הַמִּחְנֶנֶךָ אוֹתָךְ אֶתָּה בְּעֲצָמָךְ
הַנֶּךָ, לָכֵן נִבְאָר לָךְ מַעַט יוֹתֵר מֵהוּ הַחֲלוּק בַּגּוּף וּמִחַ בֵּין
חֲרוּץ לְמִתְרַפֶּה, כְּדִי שֶׁתִּשְׁכִּיל בְּעֲצָמָךְ לְדַעַת אֵיךְ וּבִמָּה
לְגַרֵשׁ בְּכָל דְּבָר וּבְכָל פֶּרֶט, אֶת הַהִתְרַפּוּת מִמֶּךָ,
וּלְהַשְׁתַּנּוֹת כָּלֶךָ לְחֲרוּץ.

כִּי עֲנִין עֲשִׂיָּה בְּאִישׁ, בֵּין עֲשִׂית הַגּוּף בְּפֶעַל בֵּין עֲשִׂית
הַמִּחַ בְּדַעַת, הַנֶּפֶשׁ הִיא הַעוֹשֶׂה עַל יְדֵי הַמִּחַ, הַלֵּב
וְשָׂאֵר חֲלָקֵי הַגּוּף שֶׁמְתַלַּבֶּשֶׁת בָּהֶם, וְהִרְבֵּה חֲלָקִים יִשְׁגֹּם
בַּמִּחַ, וּבִשְׁעָה שֶׁהַנֶּפֶשׁ מְתַלַּבֶּשֶׁת בָּהֶם כָּלֵם מִתְעוֹרְרִים
וְעוֹמְדִים לְעַבֵּד אֶת עֲבוּדָתָם לְתַכְלִית אֶחָד, לְהַכִּין דְּבָר זֶה
שֶׁמַּעֲמִיק בּוֹ. וְכֵן אִם הִיא דְּבָר עֲשִׂיָּה בְּפֶעַל בְּאִבְרִים, כָּל
הָאִבְרִים וְכָלִי הַמַּעֲשֶׂה מִתְעוֹדְדִים לְתַכְלִית אֶחָד, לְפֶעַל
פְּעֻלָּה זֹו וְזוֹ, וְהַמִּתְרַפֶּה נִפְשׁוֹ לֹא קָמָה בְּכַח רַב, רַק בְּמַצָּב
שֶׁל מִין תְּרַדְמָה הִיא נִמְצָאָה, כִּי הַנֶּךָ רוֹאֶה שְׁגָם הַיִּשָּׁן לֹא
כָּל מִחוּ יִשָּׁן וּכְטֹל, וְגַם אִז עוֹבֵד הוּא מַעַט לְדַמוּת אֶת
הַחֲלוּמוֹת אֲשֶׁר רָאָה נִפְשׁוֹ, אוֹ אוֹתָן הַחֲלוּמוֹת שֶׁהֵם רַק
מִהֲרֵהוּרֵי לְבוֹ שֶׁל יוֹם הָעֶבֶר, וְהַמִּתְרַפֶּה גַם בְּהַקִּיצוֹ הוּא

כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה: יושב בטל בישן דמי, לא ישן ממש, ערה נפשו יותר מאשר בישן ממש, אבל לא קמה ולא ערה לגמרי, נים ולא נים תיר ולא תיר, חלקי מחו ואבריו אינם מתאמצים ומתחילים יחד לעבוד עבודה, נפשו לא קמה להתלבש ולהחיות את אבריו בחיים חזקים, חיי גבור המתחזק ומנצח בעבודתו, התאמצות וחיים החזקים חסרים לו. וזה שמו מתרפה מלשון רפה וחלש, לא חלשת הגוף רק הנפש, שלא התאמצה לקום לאחז בכלי המלח והגוף להכריחם להתעמל ולדקדק, גם ציור ודמות מעבודתו אין לו, אף לא ענג, ולא שמחה.

אבל נשאל נא אותך בחור מתרפה, למה זה כשצריך אתה לנסע איזו נסיעה האהובה לך ושמח אתה בה, תתהפך עד מהרה לחרוץ, משכים אתה לקום בבקר ובאיזה רגעים אתה מלביש אותך, וכל מעשיך בדיוק ובזריזות. ולמה זה בשבת ערב פסח אתה ממהר לעשות את מעשיך בזריזות אשר תמיד אתה מאחר ומאחר אותם כל כך, עושה ומפקה, פועל ונרדם, ואין קץ ואין טעם ואין ריח להם, זה הוא מפני שאהובה לך העבודה ונפשך שמחה בה, מתעוררת היא בכח ואוחזת בכל חלקי מתך וגופך וכלם חיים, מתאמצים לא מתעלפים ערים ולא נרדמים. ולמה זה אין עבודתך עבודת הקדש כל כך אהובה לך עד שתקים נפשך בה, תתעורר לחיות חיים חזקים, תתאמץ במתך וגופך עד שכלם יעבדו בחריצות התחזקות ושמחה.

יִשְׁנֶם הַרְבֵּה אָנָשִׁים שְׁלָכָם שָׁלֵם עִם ה' וְתָמִיד
מִשְׁתַּוְּקָקִים לַעֲבֹדוֹ, וּבִשְׁעָה שְׁמִדָּבָרִים עִמָּהֶם
דּוֹמָה שְׁשִׁקוּעִים הֵם מִכֶּף רֶגֶל וְעַד רֹאשׁ בַּעֲבוּדָה, וּבִאֲמַת
רַק רְצוֹן לָהֶם וּבַעֲצָמָם הֵם נְמוּכִים וְקִטְנִים, כִּי תָמִיד
כְּאֲשֶׁר רַק יִשְׁתַּוְּקוּ וַיִּקְבְּלוּ עֲלֵיהֶם לַעֲבֹד, הֵיכָר הָרַע
מִזְמִין לָהֶם מְנִיעוֹת וְהֵם מִתְּפַתִּים וְנִדְחִים מִיָּד, אֲבָל בָּאֵם
הֵיוּ חֲזָקִים וְאִיתָנִים זְרִיזִים וְחֲרוּצִים, כִּי אִזּוֹ לֹא הָיוּ נִדְחִים
מִכָּל מְנִיעָה גְדוֹלָה וְקִטְנָה, וּבְרוּחַ הָעֲבוּדָה עֲבוּדַת ה',
אֲשֶׁר בָּהֶם, הֵיוּ מִתְחַזְּקִים עַל כָּל וְעָלוּ. אֲבָל כִּיּוֹן
שֶׁהִתְרַפּוּת בְּקֶרֶב עוֹד מִיִּלְדוּתָם, מִתְרַשְׁלִים הֵם
מִלְּהִתְחַזֵּק וּמִלְּהִתְגַּבֵּר עַל כָּל מְנִיעָה. וְגַם אִתָּה לֹא תִשְׁמַח
עַל רְצוֹן הַטּוֹב אֲשֶׁר בָּךְ בְּלִבְךָ, כִּי אִם לֹא תַעֲקֹר וּתִשְׁרַשׁ
מִמֶּךָ אֶת הִתְרַפּוּתְךָ וְאִם לֹא תִטַּע בָּךְ זְרִיזוֹת וְחֲרִיצוֹת,
יִמְנָעַךְ יִצְרָךְ וְחֵס וְשָׁלוֹם תִּפְשֹׁל.

הָאֵם דְּבָרֵנוּ אֲשֶׁר דְּבָרֵנוּ אֵלֶיךָ עַד כֹּה, אֵיךְ כָּל עִם
יִשְׂרָאֵל, אֵף הַקְדוּשׁ יִשְׂרָאֵל מִמֶּתִּין עֲלֶיךָ, וּבִיָּדְךָ
לְהִיּוֹת יִשְׂרָאֵל, לְקַדֵּשׁ אֶת עַם יִשְׂרָאֵל וּלְהַשְׁכִּין אֶת אֲדוֹן
עוֹלָם בְּעוֹלָמוֹ אֲשֶׁר בָּרָא, עוֹד אֵינָם מִשְׁפִּיקִים לָךְ לַעֲוֹר
אֶת נִפְשֶׁךָ שֶׁלֹּא תִהְיֶה עֹצֵל וּמִתְרַפֶּה רַק זְרִיז וְחֲרוּץ, אִם כֵּן
הוּא, שְׁמַע נָא מִשָּׁל וּמִלִּיצָה.

מִנְעִשָׁה בְּסִנְדֵּל יְהוּדִי עָנִי בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל שָׁדֵר עַל אֵם
הַדֶּרֶךְ, כָּל פְּרִנָּסָתוֹ הִיָּתָה מִן הָעוֹבְרִים וְשֹׁבִים,
אִם יִקְרַע לְאַחַד סִנְדָּלוֹ וּתִקְנָהּ, אִם תִּפְסֹק לְאַחַד רְצוּעָתוֹ
וּרְצָעָנָהּ. פְּרִנָּסָתוֹ הִיָּתָה מְצַמְצָמָת אֲבָל שָׁלוֹ הִיָּה תָמִיד גַּם

הוא וגם אשתו ובניו, כי היה האיש ירא את ה' מאד, וגם את אנשי ביתו למד שכל חיי האיש עלי אדמות קצרים וארעים, ועקר הם חיים הנצחיים אשר בעולם העליון, שתתענג הנפש בהתקרבותה אל תפארת יקר מלכות שמים ותהנה מזיו שכינתו יתברך. ומה יועיל לו לאיש כל הונו אם יתבטל, את אלקיו לא יעבד ואליו לא יתקרב. למדן לא היה אבל כפי יכולתו גם ביום גם בלילה כל שעה שהיה פנוי למד והתפלל לה', ויש אשר תתעורר נפשו ותתלהב מאד להתפלל ולהשתפך לה' באין מפריע ומבלבל, ויצא מביתו הצר ומדיירתו בת חדר אחד אל היער, אשר לא רחוק ממנו. העוברים והשבים כאשר ראו מרחוק והנה איש עומד פנוי בוערים, משבח, מודה ומתפלל ומדבר לה' כאלו גם בעיני הבשר שלו ראה את הוד כסא כבודו לפניו, תמהו ופחדו, אבל מפירו ידעו כבר, ואמרו בודאי הסגדלר החסיד הוא, כי כן יכונהו מפירו מבין הגוים.

ויהי בראשית ימי המלחמה האחרונה כאשר שבת כל עובר ארח, ונפסקה גם פרנסתו הדחוקה, ויעבר יום ואין לחם גם לו גם לאשתו ובניו. והנה גם יום השני כלם רעבים וילדיו הקטנים מתענים ובוכים, הוי אבי תנה לנו לחם ולא נגוע ברעב, והנה גם יום השלישי כלם כבר שוכבים, חלשים והומים פיונים, אבי לחם, רק שפתותיהם נעות וקולם לא ישמע כי חזק עליהם הרעב וכח אין להם לצעק, וגם הוא גופו נחלש ובכרפיו כושלות

מן הצום ומן גדל שברון לבו על אשתו ובניו, ויתחזק ויצא החוצה. אשתו צעקה: הוי בעלי אל תצא מזה, אם נמות פרעב, כלנו יחד נמות, אבל הוא גם אז לא סר בטחונו מה', ויאמר: לא אל המות אני הולך רק אל אלקים חיים, אל היער להתפלל אל אבי שבשמים אני הולך, שיעשה עמנו גם וחינו.

וילך ה' ויבכה, וישא את עינו למרום ויאמר: אנא ה', עוד קדם שבראת את עולמך בחרת בנו להיות בנך, עבדיך הקרובים אליך. תמיד דרה שכינתך הקדושה עמנו בארץ, ואותנו על כנפי נשרים העלית, אף למרום אל זרועיך ואל חקך כביכול. ומה טוב היה לנו אז, כאשר היה לך דבר דברת עמנו, לא מן השמים בלבד השמעת את הוד קולך רק גם בנו דברת, נגלית בנביא ובאיש מבינינו, שמענו את קול ה' מדבר עמנו, מוכיח ומישר אותנו, גם העולם כלו חל מפניך ומפנינו, כי מי כל בשר אשר לא יחת מפני האנשים אשר אדון העולם שוכן עמם, מקיף אותם אף דר בקרב גופם ונפשם, ומה מאד מר לנו עתה שהסתרת את פניך ממנו, הלב מתגעגע אל קדשתך אשר נסתרה והנפש צועקת קרבי אבי, ואין קשב, ואף בפעולה שמיזעורו הרהור תשובה באיש ישראל, ומתישב הלא על גדל עונותי רחמי ה', נשוב נא אלי ונעבדהו וגם הוא כאב רחמן אלינו ישוב, גם אז מר לנו, כי מאז הסתרת מאתנו תקפו עלינו כל כך צרות רבות הן בענייני פרנסה והן בשאר עניינים, אשר כל כך

מטמטמות את הלב ומטרידות את הנפש עד שמעבירות אותנו על דעת קוננו חס ושלום. רבוננו של עולם לא עלי בלבד אני מתפלל רק על כל בניו בני ישראל. אב הרחמן, איך עזבת את בניו בעולם כל כך עזוב ואים לבדם, ואיך תפיט כשהם מתבוססים בדם מפותיהם ותחריש, אכל לא את פרנסתנו בלבד אני מבקש, רק אותך אבי אהובי ואת קדשת מלכי וקדושי אני מבקש, קרב אותנו והתגלה לנו, רחם עלינו, פדה אותנו, ושלח לנו את משיח צדקך עתה ונעבדך ביראה ובאהבה כאשר לבנינו משתוקקים ומיחלים.

ויהי כי הרבה לבכות ולהתפלל וייעץ ולא היה לו במה להשיב את רוחו אליו מן הצום ומן הבכי ויתעלה. והנה הריח ריח טוב חזק מאד ותשב אליו רוחו מעט, וירא והנה פרח יפה מאד אשר גדל ביצר וממנו נודף ריחו הערב. ויתחזק ויעמד ויקצר את הפרח ואץ לביתו להשיב מעט גם את נפש אשתו ובניו בזה על כל פנים. ויהי בדרך והנה מרכבה נוסעה ובה יושב אדון אחד, ותעמד המרכבה ויקרא אליו האדון: שמע לה עני למה לה פרח בזה? תנה אותה לי ואתנה את שכרך כסף. ויען העני: לא אמכרנו בכסף רק אם תתן לי כפר לחם בעד אשתי ובני הגוועים ברעב זה שלשה ימים, אתן לה את הפרח ועוד אברכה לפני ה'. וימכר את פרחו בעד הלחם וירץ אל ביתו שמח.

ויהי בלילה וירא את אביו בחלומו והנה קורע את

בגדיו צועק ובוכה ומכה על לבו, ואומר: דע לך שתפלתך אשר התפללת היום ביער, עלתה ברעש למרום וכל מלאכי רחמים התעוררו וצעקו אל ה' עד מתי לא תרחם על צאנך המדכאים ועל בניה הטבועים כל כך בצרות ואת שמך אינם שוכחים ובך כל כך קשורים. מחיצת הברזל אשר בין ישראל לאביהם שבשמים כבר חשכה להשכה, וכל התפללות שהתפללו ישראל מאז ולא עלו, עתה עלו, ועוררו רחמים מפעל הרחמים לגלות את הקץ. ויצא הפרוז, כיון שאתה בתפלתך קרבת את הקץ לכן יתגלה לך הפרח אשר בו להחיות את המתים*) ואותי שלחו לבוא אליך בחלום הלילה ולהודיעך שתלך למערת המכפלה ושאר קברות הנביאים להחיותם, ויביאו את משיח צדקנו. בכל השמים והיכלי עליון נעשה אורה ושמחה. מלאכי עליון ונשמות הצדיקים שמחו. ורעש גדול ויללה נעשה אצל השטן והבת דיליה, מה יעשו מעתה. ויתיעצו לרמות אותך ולטל את הפרח הזה מידך, וזה האדון אשר קנה ממך את הפרח שליח השטן הזה, שהתגנב לחטף את הפרח של תחית המתים.

ועתה אוי ואבוי בני, לא לך לבד הרעות, רק גם לכל ישראל, אף להקדוש ישראל. הכל היה בידך, גם האבות גם הנביאים וכל הצדיקים אף המשיח בידך היה ואת הכל בעד כפר לחם אבדת. השטן וכל מלאכי חבלה עתה שמחים ועלינו מצחקים ומהתלים, בושים ובוכים

(*) עין קהלת רבה ה' שיש עשב של תחית המתים ונתגלה לאחר.

אֲנַחְנוּ בָּלָנוּ וְכָלָם צוֹעֲקִים וְעֹלִיף שׁוֹאֲלִים, מִי הוּא הָאִישׁ
אֲשֶׁר אֵת כָּל אֱלֹהֵי הַחֲרִיב וְאֵת אֹרֶן הַקִּדְשָׁה כִּכָּה, הָאֵם
יָכוֹל לִהְיוֹת שְׂאִישׁ יְהוּדִי הוּא וּבִשְׁם יִשְׂרָאֵל יִכְנֶה.

נִעְתָּה בַּחֹר יִשְׂרָאֵל, דּוֹאֵג אֶתָּה הַרְבֵּה עַל הָעֲנִי הַזֶּה
שׂאֲבֵד וְהַפְסִיד אֶת כָּל הַקִּדְשׁ וְהַצְדִּיקִים וּבִיָּאת
הַמְּשִׁיחַ בְּעַד דְּבַר שֶׁל מַה בְּכָף. וְאִם עָלְיוֹ תִּדְאָג שְׁלֹא הִיָּה
לּוֹ לַעֲשׂוֹת אַחֲרֵת, כִּי לֹא יָדַע שְׁנִסְיוֹן לְפָנָיו, אִיךָ תִּדְאָג אִף
תִּקְצֹף עָלֶיךָ שֶׁתִּדְעַ שֶׁתִּמְדַּע עֹמֵד אֶתָּה בְּנִסְיוֹן וּמִכָּל מְקוֹם
לְפָנָיו כָּל דְּבַר קָטָן תִּכְרַע וְלֹא תַעֲמֹד בּוֹ. בְּיָדְךָ לִהְיוֹת גָּאוֹן
וְצָדִיק, לְהַשְׁרוֹת אֶת שְׂכִינְתּוֹ יִתְבָּרֵךְ, בָּךְ, שְׂגֵם אֲנָשִׁים
אַחֲרִים, מִמֶּךָ יִתְקַדְּשׁוּ, וְשַׁעַל יָדְךָ אֵל ה' יִתְקַרְבוּ, אֶת דְּבַר
ה' תִּלְמַד אוֹתָם וּבִדְרָכָיו תִּדְרִיכֵם וְאֶתָּה וְחַבְרִיךָ אֶת הַקֶּץ
וְאֵת הַתְּגָלוֹת מְשִׁיחַ צִדְקָנוּ תִּקְרְבוּ, וּמַה יֹּעִיל רְצוֹנְךָ לְבַד
שֶׁתִּרְצֶה לִהְיוֹת יְהוּדִי אֲמַתִּי אִם תִּתְעַצֵּל תִּתְרַפֶּה וְלֹא
תַעֲבֹד, וּמִן כָּל מְנִיעָה תִּדְחָה חֵס וְשְׁלוֹם וְאֵל כָּל דְּבַר אֲשֶׁר
יִרְאֶה בְּעֵינֶיךָ טוֹב תִּקְפֹּץ, וּבְכָל נִסְיוֹן קָטָן וְגָדוֹל לֹא
תַעֲמֹד. אֵין כְּוִנָּתָנוּ שֶׁתִּהְיֶה זְרִיז וְתַעֲשֶׂה עֲבוֹדָתְךָ וְכִּי
כְּחָרִץ בַּעַל מְלָאכָה שֶׁל חַל לְהַבְדִּיל בְּלִבְךָ, בְּשַׁעַה שְׂרָבוּ
מִמֶּהָ אוֹתוֹ, אוֹ שֶׁהוּא דוֹחָה אֶת עֲצָמוֹ, שֶׁעֲבוֹדָתוֹ יִבְשֶׁה
עֲבוֹדַת אֲבְרֵי הַגּוֹף בְּלִבְךָ, וְכִי עוֹרֵר אֶת נַפְשְׁךָ, רוּחַ אֱלֹקִים
יִשְׂאֹף וְיִתְרַעֲשׁוּ גִלְגְּלֵי נַפְשְׁךָ וְאֲבְרֵי גּוֹפְךָ, תִּתְאַמֵּץ
וְתִתְחַזֵּק לַעֲבֹד אֶת ה' בְּחִזְקָה בְּהַתְּלַבְּבוֹת אֵשׁ קִדְשׁ
וְשִׁמְחָה.

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

